

เรียนไทยได้จีน : นิทานสุภาษิตจีน (237) 成语故事 (二三七)

วันที่ 3 ตุลาคม 2564 - 14:58 น.

ที่มา	คอลัมน์ "เรียนไทยได้จีน"
ผู้เขียน	อ.ช่อชิง เมธาธารกุล ศูนย์ภาษาและวัฒนธรรมจีนสิรินธร มฟล.

เรียนไทยได้จีน : นิทานสุภาษิตจีน (237) 成语故事 (二三七)

นิทานสุภาษิตจีนที่ “เรียนไทยได้จีน” จะนำเสนอในฉบับนี้คือ 朝秦暮楚 zhāo qín mù chǔ (เจา ฉิน มู่ ฉู่) โดย คำว่า 朝 zhāo (เจา) แปลว่า ตอนเช้า ช่วงเช้า 秦 qín (ฉิน) แปลว่า รัฐฉิน รัฐหนึ่งในเจ็ดแห่งยุครัฐศึก 暮 mù (มู่) แปลว่า เย็น ช่วงพลบค่ำ 楚 chǔ (ฉู่) แปลว่า รัฐฉู่ รัฐหนึ่งในเจ็ดแห่งยุครัฐศึก เมื่อรวมกันแล้วจะหมายถึง ช่วงเช้าก็เข้าข้างรัฐฉิน พอพลบค่ำก็ไปเข้าข้างรัฐฉู่ หมายความว่า โลเล่ไปมา ไม่มีหลักการที่แน่ชัด ใครว่าอะไรก็เอนไปตามนั้น มักจะใช้เทียบกับคนที่มีนิสัยโลเล หรือการดำเนินนโยบายต่างประเทศแบบโลเลเหมือนไม้ปักเลน มาดูนิทานตัวอย่างกัน

ประเทศจีนในช่วงยุครัฐศึก 战国/戰國 Zhànguó (จ้านกั๋ว) 475 ปีก่อนคริสต์ศักราชถึง 221 ปีก่อนคริสต์ศักราช ประเทศจีนถูกแบ่งแยกเป็นเจ็ดรัฐ ได้แก่ 齐国/齊國 Qí guó (ฉีกั๋ว) รัฐฉี 秦国/秦國 Qín guó (ฉินกั๋ว) รัฐฉิน 楚国/楚國 Chǔ guó (ฉู่กั๋ว) รัฐฉู่ 燕国/燕國 Yān guó (เยียนกั๋ว) รัฐเยียน 韩国/韓國 Hán guó (หานกั๋ว) รัฐหาน 魏国/魏國 Wèi guó (เว่ยกั๋ว) รัฐเว่ย และ 赵国/趙國 Zhào guó (จ้าวกั๋ว) รัฐจ้าว ทั้งเจ็ดรัฐต่างคิดการใหญ่ อยากจะเป็นผู้รวบรวมแผ่นดินให้กลับคืนมาเป็นแผ่นดินเดียวกันอีก จึงก่อให้เกิดความขัดแย้ง และเกิดสงครามชิงดินแดน ชิงความเป็นใหญ่อย่างไม่หยุดหย่อน

โดยในช่วงต้นของยุคนั้น รัฐฉินถือได้ว่าเป็นรัฐที่ล่าหลัง และมีสภาพกันดารที่สุด จึงไม่เป็นที่สนใจ และไม่ค่อยมีเรื่องกับใครมากนัก แต่ต่อมาช่วง 361 ปีก่อนคริสต์ศักราช ผู้นำรัฐฉินคนหนึ่งได้ทำการปฏิรูปการเมือง เศรษฐกิจ สังคมอย่างขนานใหญ่ จึงทำให้รัฐฉินค่อยๆ เจริญ และเข้มแข็งขึ้นมา ซึ่งกว่ารัฐทั้งหลายจะรู้ตัว รัฐฉินก็กลายเป็นรัฐที่ยิ่งใหญ่ จนรัฐเล็กๆ ที่เหลือยากจะต่อกรเพียงลำพังกับรัฐฉินได้ จึงรวมตัวกันต่อต้านรัฐฉินอย่างเต็มที่

ที่มาภาพ:https://m.sohu.com/a/215613520_777364

ในช่วงนี้ รัฐทางใต้นามว่ารัฐฉู่ ก็ได้ผ่านการปฏิรูปประเทศมาบ้างเช่นกัน ก็ทำให้รัฐฉู่เข้มแข็งขึ้นมาพร้อมกับรัฐฉิน สองรัฐยิ่งใหญ่นี้ ต่างก็ต้องการเป็นหนึ่งเดียวในหล้า จึงก่อศึกชิงความเป็นเจ้าอยู่เสมอ แน่นนอนว่าการทำศึกแต่ละครั้ง ย่อมผลัดกันแพ้ผลัดกันชนะ ต่อมาต่างฝ่ายต่างก็ต้องหาพรรคพวกมาช่วยตน จึงดำเนินนโยบายบีบบรัฐเล็กๆ ที่เหลือให้เลือกข้าง ด้วยสถานการณ์แบบนี้ รัฐเล็กที่น้อยที่เหลือจึงลำบากใจยิ่งในการเลือกข้าง เพราะหากตนเองแสดงตัวตนชัดเจนว่าเข้าข้างรัฐใดแล้ว อีกรัฐหนึ่งก็จะคุกคามความมั่นคงของรัฐนั้นทันที

ดังนั้น ในช่วงนี้ บรรดารัฐเล็กทั้งหลายจึงต้องดำเนินนโยบายแบบไม่ปักเลน เมื่อรัฐฉินส่งทูตมาเจรจา พวกเขา ก็จะพากันไปเข้าข้างฝ่ายรัฐฉินทันที แต่เมื่อทูตฉินกลับไปแล้ว ต่อมาทูตฉู่มาเจรจา พวกเขา ก็จะพากันไปเข้าข้างฝ่ายรัฐฉู่ทันทีเช่นกัน ซึ่งกลยุทธ์การกลับไปกลับมาเช่นนี้ ก็ดำเนินไปอยู่หลายสิบปี เพื่อความอยู่รอดของรัฐตนนั่นเอง

พฤติกรรมการดำเนินกลยุทธ์แบบนี้ของรัฐเล็กทั้งหลาย ต่อมาผู้คนจึงเอามาเปรียบเปรยกับคนที่มีจิตใจโลเล ไม่มั่นคง ไม่มีหลักการนั่นเอง